Powiatowy Zespół Szkół nr 3
w Sobótce
55-050 Sobótka, ul. Św. Jakuba 20
tel. (0-71) 316 23 00
Regon 932824751

PROGRAM DZIAŁANIA
CENTRUM WSPIERANIA ROZWOJU UCZNIA

w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów
oraz organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi

Rok szkolny 2026/2027

Koordynatorzy	Joanna Graczyk Joanna Tenderys
Współrealizatorzy	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, doradca zawodowy, pozostali specjaliści, dyrekcja szkoły
Szkoła	Powiatowy Zespół Szkół nr 3 w Sobótce ul. Św. Jakuba 20 55-050 Sobótka

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Centrum Wspierania Rozwoju Ucznia stanowi wewnątrzszkolny system współpracy nauczycieli, wychowawców i specjalistów, którego zadaniem jest możliwie wczesne rozpoznawanie potrzeb, możliwości, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz planowanie adekwatnego wsparcia.

Działania Centrum obejmują wszystkich uczniów szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów posiadających orzeczenia lub opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, uczniów wymagających pomocy z uwagi na trudności w nauce, funkcjonowaniu emocjonalnym lub społecznym, uczniów z niepełnosprawnościami, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, przewlekle chorych, znajdujących się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, mających trudności adaptacyjne, doświadczających niepowodzeń edukacyjnych, a także uczniów szczególnie uzdolnionych i posiadających szczególne zainteresowania, predyspozycje lub talenty.

Centrum działa zgodnie z zasadą, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest skierowana wyłącznie do uczniów posiadających dokumentację poradni. Potrzeba objęcia ucznia pomocą może zostać rozpoznana także w toku bieżącej pracy nauczyciela, wychowawcy lub specjalisty.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program opracowano w szczególności z uwzględnieniem zasady, że pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor szkoły, a udzielają jej nauczyciele, wychowawcy i specjaliści. Program stanowi narzędzie wewnętrznej organizacji tych działań.

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, z późniejszymi zmianami, w szczególności przepisy dotyczące zapewniania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, indywidualizacji kształcenia oraz rozwijania zainteresowań i uzdolnień.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z późniejszymi zmianami.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki.

5. Przepisy wykonawcze dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz dostosowywania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.
6. Przepisy określające zadania pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
7. Obowiązujący statut szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz wewnątrzszkolne procedury organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

III. CEL GŁÓWNY

Stworzenie spójnego i dostępnego dla całej społeczności szkolnej systemu wspierania ucznia, umożliwiającego rozpoznawanie jego indywidualnych potrzeb i możliwości, udzielanie adekwatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przeciwdziałanie trudnościom edukacyjnym i emocjonalno-społecznym oraz odkrywanie i rozwijanie zainteresowań, predyspozycji i uzdolnień.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

8. Wczesne rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.
9. Rozpoznawanie indywidualnych możliwości psychofizycznych oraz czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia.
10. Rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych i trudności w funkcjonowaniu uczniów.
11. Rozpoznawanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień.
12. Zapewnienie uczniom właściwych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
13. Zapewnienie realizacji zaleceń wynikających z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych.
14. Indywidualizacja procesu kształcenia i dostosowywanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości ucznia.
15. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych.
16. Zapobieganie wykluczeniu, izolacji, stygmatyzacji i obniżeniu motywacji do nauki.
17. Stwarzanie uczniom uzdolnionym możliwości rozwoju wykraczającego poza standardową realizację podstawy programowej.
18. Przygotowywanie uczniów do świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu.
19. Wspieranie rodziców i nauczycieli w rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb ucznia.
20. Usprawnienie przepływu informacji i współpracy między wychowawcami, nauczycielami, specjalistami, rodzicami i dyrekcją.

V. DWA GŁÓWNE FILARY DZIAŁANIA CENTRUM

FILAR I - POMOC I WSPARCIE UCZNIA	FILAR II - ROZWÓJ ZAINTERESOWAŃ, UZDOLNIEŃ I TALENTÓW
• rozpoznawanie potrzeb ucznia • analiza opinii i orzeczeń • planowanie i organizowanie PPP • dostosowanie metod, form, tempa pracy i wymagań • tworzenie i realizacja IPET oraz WOPFU • zajęcia rewalidacyjne, specjalistyczne, dydaktyczno-wyrównawcze i rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne • konsultacje, porady i wsparcie w sytuacji kryzysowej • współpraca z rodzicami, poradnią i innymi instytucjami	• diagnoza zainteresowań i mocnych stron • zajęcia rozwijające uzdolnienia i koła zainteresowań • projekty uczniowskie • konkursy, olimpiady i turnieje • działalność artystyczna, sportowa, naukowa, społeczna i techniczna • współpraca ze szkołami wyższymi, instytucjami kultury i środowiskiem lokalnym • promowanie osiągnięć uczniów • indywidualizacja pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym, w tym rozważenie indywidualnego programu lub toku nauki

VI. DIAGNOZA POTRZEB UCZNIÓW

1. Diagnoza wstępna - wrzesień

- analiza dokumentacji uczniów
- identyfikacja uczniów posiadających opinie i orzeczenia
- rozpoznanie uczniów wymagających pomocy mimo braku dokumentacji poradni
- wstępna diagnoza sytuacji dydaktycznej, wychowawczej i społecznej klasy
- zebranie informacji od nauczycieli dotyczących funkcjonowania uczniów
- rozpoznanie zainteresowań, uzdolnień i mocnych stron
- identyfikacja uczniów wymagających pogłębionej obserwacji

2. Diagnoza bieżąca - cały rok

- postępy edukacyjne
- frekwencja i zaangażowanie w lekcje
- funkcjonowanie emocjonalne i relacje rówieśnicze
- zachowanie oraz sygnały przeciążenia lub kryzysu
- pojawiające się trudności

- szczególne zdolności i zainteresowania
- osiągnięcia ucznia także poza szkołą

Zasada: diagnoza nie ogranicza się do trudności. Każdy uczeń jest postrzegany również poprzez swoje zasoby, mocne strony, zainteresowania i potencjał.

VII. PROCEDURA OBJĘCIA UCZNIA WSPARCIEM

ETAP 1 - rozpoznanie potrzeby
Potrzeba wsparcia może zostać zauważona przez ucznia, rodzica, nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, innego specjalistę, dyrektora szkoły lub poradnię.

ETAP 2 - zebranie informacji
Wychowawca we współpracy ze specjalistami zbiera informacje dotyczące trudności, mocnych stron, dotychczasowych metod pracy, frekwencji, funkcjonowania społecznego i emocjonalnego, zainteresowań oraz motywacji ucznia.

ETAP 3 - określenie potrzeb
Zespół określa działania możliwe do podjęcia w bieżącej pracy, potrzebne formy PPP, zasadność konsultacji z rodzicami lub poradnią oraz zasoby ucznia, które można wykorzystać w procesie wsparcia.

ETAP 4 - wdrożenie pomocy
Ustala się odpowiednie działania, osoby odpowiedzialne oraz - jeśli przepisy tego wymagają - wymiar i okres udzielania danej formy pomocy.

ETAP 5 - ocena skuteczności
Po ustalonym okresie ocenia się efekty, skuteczność poszczególnych działań oraz potrzebę ich kontynuacji, modyfikacji lub pogłębienia diagnozy.

VIII. UCZEŃ POSIADAJĄCY OPINIĘ PORADNI

- zapoznanie wychowawcy z treścią opinii
- przekazanie nauczycielom i specjalistom informacji niezbędnych do pracy z uczniem, zgodnie z zakresem ich obowiązków
- przełożenie zaleceń poradni na konkretne sposoby pracy i dostosowania
- monitorowanie funkcjonowania ucznia
- organizowanie odpowiednich form PPP w razie potrzeby
- okresowa ocena skuteczności zastosowanych działań

IX. UCZEŃ POSIADAJĄCY ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

- przeprowadzenie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia
- opracowanie i realizacja IPET
- uwzględnienie zaleceń zawartych w orzeczeniu

- ustalenie niezbędnych dostosowań
- określenie rodzaju i zakresu zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów
- ustalenie form i okresu udzielania PPP
- realizacja zajęć rewalidacyjnych lub innych zajęć właściwych dla potrzeb ucznia
- współpraca z rodzicami lub pełnoletnim uczniem
- systematyczna ocena skuteczności działań i modyfikowanie IPET

X. UCZEŃ SZCZEGÓLNIE UZDOLNIONY

- indywidualizacja pracy podczas lekcji
- dodatkowe zadania problemowe i projektowe
- udział w konkursach, olimpiadach i turniejach
- zajęcia rozwijające uzdolnienia
- realizacja autorskich projektów
- współpraca z nauczycielem-opiekunem lub mentorem
- udział w zajęciach uczelni i instytucji zewnętrznych
- prezentacja osiągnięć i tworzenie portfolio
- rozważenie indywidualnego programu lub toku nauki, jeżeli spełnione są warunki prawne

XI. MAPA POTENCJAŁU UCZNIA

W ramach Centrum proponuje się utworzenie szkolnego systemu rozpoznawania zainteresowań uczniów - „Mapy Potencjału Ucznia". Raz w roku uczniowie wskazują:

- swoje zainteresowania i mocne strony
- umiejętności i dziedziny, w których chcą się rozwijać
- zajęcia, których oczekują od szkoły
- konkursy i projekty, w których chcieliby uczestniczyć
- własne osiągnięcia pozaszkolne
- plany edukacyjne i zawodowe

Informacje służą do planowania zajęć dodatkowych, projektów oraz kierowania uczniów do właściwych nauczycieli i opiekunów.

XII. ROLA WYCHOWAWCY KLASY

- rozpoznawanie potrzeb klasy i poszczególnych uczniów
- analiza dokumentacji
- kontakt z rodzicami
- współpraca z nauczycielami i specjalistami
- monitorowanie frekwencji i funkcjonowania ucznia
- udział w zespołach dotyczących uczniów posiadających orzeczenia
- identyfikacja zainteresowań i uzdolnień
- kierowanie uczniów do właściwych form wsparcia lub rozwoju

- udział w ocenie skuteczności działań

XIII. ROLA NAUCZYCIELA

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów
- indywidualizacja pracy
- stosowanie obowiązujących dostosowań
- informowanie wychowawcy lub specjalisty o zauważonych trudnościach
- rozpoznawanie zainteresowań i zdolności
- umożliwianie uczniowi rozwijania mocnych stron
- udzielanie pomocy w bieżącej pracy
- ocena efektywności stosowanych metod
- współpraca z wychowawcą, specjalistami i rodzicami

XIV. ROLA PEDAGOGA, PEDAGOGA SPECJALNEGO I INNYCH SPECJALISTÓW

- diagnozowanie sytuacji edukacyjnej i wychowawczej uczniów
- rozpoznawanie przyczyn trudności
- prowadzenie działań wspierających
- udział w organizowaniu PPP
- wspieranie nauczycieli w dostosowaniu sposobów pracy
- udział w opracowywaniu WOPFU i IPET
- konsultacje dla nauczycieli, uczniów i rodziców
- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną
- koordynowanie wybranych działań interwencyjnych
- prowadzenie działań rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne

XV. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

- konsultacje i przekazywanie informacji o funkcjonowaniu ucznia
- wspólne poszukiwanie przyczyn trudności
- uzgadnianie kierunków wsparcia
- informowanie o dostępnych formach pomocy i możliwościach rozwoju uzdolnień
- konsultowanie skuteczności podejmowanych działań
- pomoc w kontaktach z poradnią lub innymi instytucjami

W przypadku ucznia pełnoletniego działania podejmuje się z poszanowaniem jego praw oraz obowiązujących zasad dotyczących przekazywania informacji.

XVI. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI ZEWNĘTRZNYMI

- poradnie psychologiczno-pedagogiczne i specjalistyczne
- placówki doskonalenia nauczycieli
- instytucje pomocy społecznej
- organizacje pozarządowe
- uczelnie wyższe i instytucje kultury
- pracodawcy, przedsiębiorcy i instytucje rynku pracy

- instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo
- inne podmioty, jeżeli współpraca jest uzasadniona dobrem ucznia

XVII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Termin	Główne działania	Odpowiedzialni
Wrzesień	Analiza opinii i orzeczeń; aktualizacja wykazu uczniów wymagających wsparcia; przekazanie zaleceń i dostosowań; organizacja PPP; przygotowanie WOPFU i IPET zgodnie z wymaganymi terminami; diagnoza potrzeb wychowawczych, zainteresowań i uzdolnień; opracowanie Mapy Potencjału Ucznia; ustalenie oferty zajęć rozwijających.	Joanna Graczyk, Joanna Tenderys, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, dyrekcja
Październik-listopad	Pełne wdrożenie zaplanowanych form PPP; obserwacja uczniów; konsultacje wychowawców ze specjalistami; uruchomienie kół zainteresowań i projektów; konkursy, olimpiady; konsultacje dla rodziców; działania profilaktyczne i integracyjne.	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, koordynatorzy
Grudzień-styczeń	Analiza wyników nauczania i frekwencji; identyfikacja uczniów zagrożonych niepowodzeniami; analiza skuteczności pomocy; rozpoznanie nowych potrzeb; analiza osiągnięć uczniów uzdolnionych; modyfikacja działań.	Koordynatorzy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
Luty-marzec	Ponowna diagnoza uczniów wymagających szczególnego wsparcia; intensyfikacja pracy z uczniami mającymi trudności; projekty rozwijające zainteresowania; działania z zakresu doradztwa zawodowego; konsultacje.	Wychowawcy, specjaliści, doradca zawodowy, nauczyciele
Kwiecień-maj	Przygotowanie do egzaminów z uwzględnieniem dostosowań; promocja talentów i osiągnięć; prezentacja projektów; analiza dalszych potrzeb edukacyjnych; rekomendacje na kolejny rok.	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, koordynatorzy
Czerwiec	Podsumowanie działań Centrum; analiza skuteczności PPP i osiągnięć uczniów; ewaluacja programu; określenie wniosków do pracy w kolejnym roku szkolnym.	Koordynatorzy, wychowawcy, specjaliści, dyrekcja

XVIII. DOKUMENTOWANIE DZIAŁAŃ

Dokumentowanie powinno być celowe i ograniczone do zakresu wynikającego z przepisów oraz organizacji pracy szkoły. Może obejmować:

- dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- IPET i WOPFU
- dokumentację zajęć specjalistycznych
- notatki z istotnych konsultacji i ustaleń
- informacje nauczycieli o funkcjonowaniu ucznia
- zestawienia potrzeb uczniów
- wnioski z ewaluacji
- dokumentowanie działań rozwijających uzdolnienia i zainteresowania

Informacje dotyczące zdrowia, niepełnosprawności, sytuacji rodzinnej i funkcjonowania psychicznego ucznia powinny być udostępniane wyłącznie osobom, które potrzebują ich do wykonywania obowiązków związanych z pomocą uczniowi.

XIX. ZASADA „MINIMUM INFORMACJI - MAKSIMUM WSPARCIA"

Nauczyciel powinien znać przede wszystkim: jak pracować z uczniem, czego unikać, jakie zastosować dostosowania i jakie mocne strony ucznia może wykorzystać. Nie jest konieczne rozpowszechnianie szczegółowych danych wrażliwych, jeżeli nie są one potrzebne do pracy z uczniem.

XX. SPOTKANIA CENTRUM

1. **Spotkanie organizacyjne - wrzesień** - diagnoza sytuacji szkoły i podział działań.
2. **Krótkie konsultacje interwencyjne - według potrzeb** - dotyczące konkretnego ucznia lub klasy.
3. **Spotkanie śródroczne - styczeń/luty** - ocena skuteczności dotychczasowych działań.
4. **Spotkanie końcoworoczne - czerwiec** - ewaluacja i rekomendacje.

W sprawach bieżących angażuje się osoby rzeczywiście potrzebne do rozwiązania konkretnej sytuacji; nie ma potrzeby każdorazowego zwoływania pełnego zespołu.

XXI. EWALUACJA PROGRAMU

Ocena realizacji programu dokonywana jest na zakończenie roku szkolnego. Analizie podlegają w szczególności:

- liczba uczniów objętych poszczególnymi formami pomocy
- skuteczność zastosowanego wsparcia
- frekwencja i wyniki edukacyjne
- funkcjonowanie społeczne i emocjonalne uczniów
- liczba uczniów uczestniczących w zajęciach rozwijających zainteresowania
- udział w konkursach, projektach i olimpiadach
- osiągnięcia uczniów
- opinie uczniów, rodziców, wychowawców i nauczycieli
- współpraca z instytucjami zewnętrznymi

XXII. WSKAŹNIKI SKUTECZNOŚCI

- szybkie rozpoznawanie uczniów potrzebujących pomocy
- ograniczenie sytuacji, w których trudności ucznia pozostają niezauważone

- skuteczniejsze stosowanie dostosowań przez nauczycieli
- poprawa frekwencji i ograniczenie niepowodzeń edukacyjnych
- poprawa funkcjonowania emocjonalnego i społecznego
- zwiększenie udziału uczniów w życiu szkoły
- zwiększenie liczby uczniów uczestniczących w projektach, konkursach i zajęciach dodatkowych
- rozwijanie zainteresowań także przez uczniów mających trudności edukacyjne
- wzrost współpracy nauczycieli i specjalistów
- większa dostępność konsultacji dla uczniów i rodziców

XXIII. PODZIAŁ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Osoby / funkcja	Zakres odpowiedzialności
Joanna Graczyk i Joanna Tenderys	koordynowanie pracy Centrum; organizowanie przepływu informacji; wspieranie wychowawców; konsultowanie przypadków wymagających dodatkowego wsparcia; koordynacja diagnozy potrzeb; monitorowanie realizacji programu; współpraca ze specjalistami i dyrekcją; przygotowanie podsumowania rocznego.
Wychowawcy klas	bieżące rozpoznawanie potrzeb; kontakt z nauczycielami i rodzicami; przekazywanie informacji do Centrum; monitorowanie sytuacji uczniów; rozpoznawanie zainteresowań i potencjału; kierowanie uczniów do właściwych działań.
Nauczyciele	indywidualizacja procesu nauczania; realizacja dostosowań; rozpoznawanie trudności i uzdolnień; zgłaszanie potrzeb; organizowanie możliwości rozwijania zainteresowań.
Specjaliści	diagnoza funkcjonalna; konsultacje; zajęcia specjalistyczne; pomoc interwencyjna; wsparcie nauczycieli i rodziców; udział w przygotowaniu dokumentacji wymaganej przepisami.
Dyrektor szkoły	zapewnienie warunków organizacyjnych do realizacji pomocy; ustalanie form i organizacji pomocy w zakresie wynikającym z przepisów; zapewnienie realizacji zaleceń wynikających z dokumentacji uczniów; nadzór nad realizacją programu.

XXIV. STANDARD DZIAŁANIA CENTRUM

ZAUWAŻ - ROZPOZNAJ - WESPRZYJ - ROZWIŃ - SPRAWDŹ EFEKT

ZAUWAŻ: Uczeń nie może pozostawać anonimowy ze swoimi trudnościami ani ze swoim talentem.

ROZPOZNAJ: Podejmowane działania muszą wynikać z rzeczywistych potrzeb i możliwości ucznia.

WESPRZYJ: Pomoc powinna być możliwie szybka, dostępna i adekwatna.

ROZWIŃ: Wsparcie nie może koncentrować się wyłącznie na deficytach. Każdy uczeń powinien mieć możliwość rozwijania swoich mocnych stron.

SPRAWDŹ EFEKT: Każde działanie powinno podlegać ocenie. Jeżeli nie przynosi efektu, należy je zmodyfikować.

data i podpis Dyrektora

DYREKTOR
mgr Zbigniew Kubiak

.....

Dyrektor Powiatowego Zespołu Szkół nr 3 w Sobótce

ZATWIERDZAM DO REALIZACJI

Program działania Centrum Wspierania Rozwoju Ucznia w Powiatowym Zespole Szkół nr 3 w Sobótce zostaje zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły do realizacji w roku szkolnym 2026/2027. Koordynatorzy, wychowawcy, nauczyciele i specjaliści realizują działania w zakresie swoich kompetencji oraz zgodnie z przepisami prawa, statutem szkoły i decyzjami organizacyjnymi Dyrektora.

XXV. ZATWIERDZENIE PROGRAMU

XXVI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program ma charakter otwarty i może być modyfikowany w ciągu roku szkolnego w zależności od rozpoznanych potrzeb uczniów, zmian organizacyjnych szkoły oraz zmian przepisów prawa.

Działania Centrum powinny pozostawać spójne ze statutem szkoły, programem wychowawczo-profilaktycznym, organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacją kształcenia specjalnego oraz systemem doradztwa zawodowego.

Najważniejszym kryterium oceny pracy Centrum jest realna poprawa funkcjonowania ucznia, dostępność pomocy oraz stworzenie każdemu uczniowi warunków do rozwoju zgodnego z jego potrzebami, możliwościami, zainteresowaniami i potencjałem.